

Rob Zink

jaargang 6
nummer 2

16-10-90

Fanmail

C O L O F O N .

Klubhome: t Plenkhoes, Bachstraat 2, Geleen, 04490-40817.
Klubavond: Dinsdagavond vanaf 19.30 uur voor senioren.
Dinsdag vanaf 18.00 uur voor jeugdschaak.

Voorzitter: Piet Vergoossen, Beekhoverstraat 83, Geleen, tel 55150

Secretaris: Henk Moors, Lienaertsstraat 3, Geleen, tel. 49249.

Penningmeester: Harry Cloots, Jan Steenstraat 27, Geleen, tel. 41460.
Namens onze penningmeester wordt U vriendelijk verzocht om Uw contributie (liefst vooruit!) te voldoen op rekeningnummer 170586804 van de Rabo bank-Zuidhof te Geleen-Zuid ten name van Schaakklub Fortuna.
Het postgironummer van betreffende bank is 1032874.
Bij voorbaat hartelijk dank!
De contributie bedraagt voor de jeugd tot en met 16 jaar f 20,-. p.j. en voor seniorleden f 82,50 p.j.

Jeugdleider(ij)der: Jean Goessens Hubertusstraat 10 6191 PB Beek 04490-73538

Materiaal-commissaris: Hub Kusters, Vonderstr. 31d, Schinnen 04493-2699.

Teamleider 1e: Peter van Dinteren, Elizabethstraat 2a 6161 GI Geleen

Teamleider 2e: Jean Goessens zie boven

Extern wedstrijd-leider: Hub Kusters zie boven

Intern wedstrijd-leider: Hub Kusters zie boven

Elo-standen: Hub Kusters zie boven

Elo-partijen:

Lotto: Paul Rameckers

Redaktieteam: Rutten - Verbeem - Lambrichs - Leenen - P van Dinteren.

Redaktie-adres: Ben Verbeem, Lienaertsstraat 216, 6164 GL Geleen
04490-50688

Tournooi-commissie:

C. Rutten	tournooicoördinator
J. Spork	penningmeester
A. Wetzelaar	secretaris
J. Goessens	materiaalcommissaris
P. Duchatenier	PR-man
B. Verbeem	technische leiding

Afmelden: Uiterlijk maandags tot 19.00 uur op nummer 04490-40817

„In grote lijnen is het probleem van het hele leven je te bevrijden.”

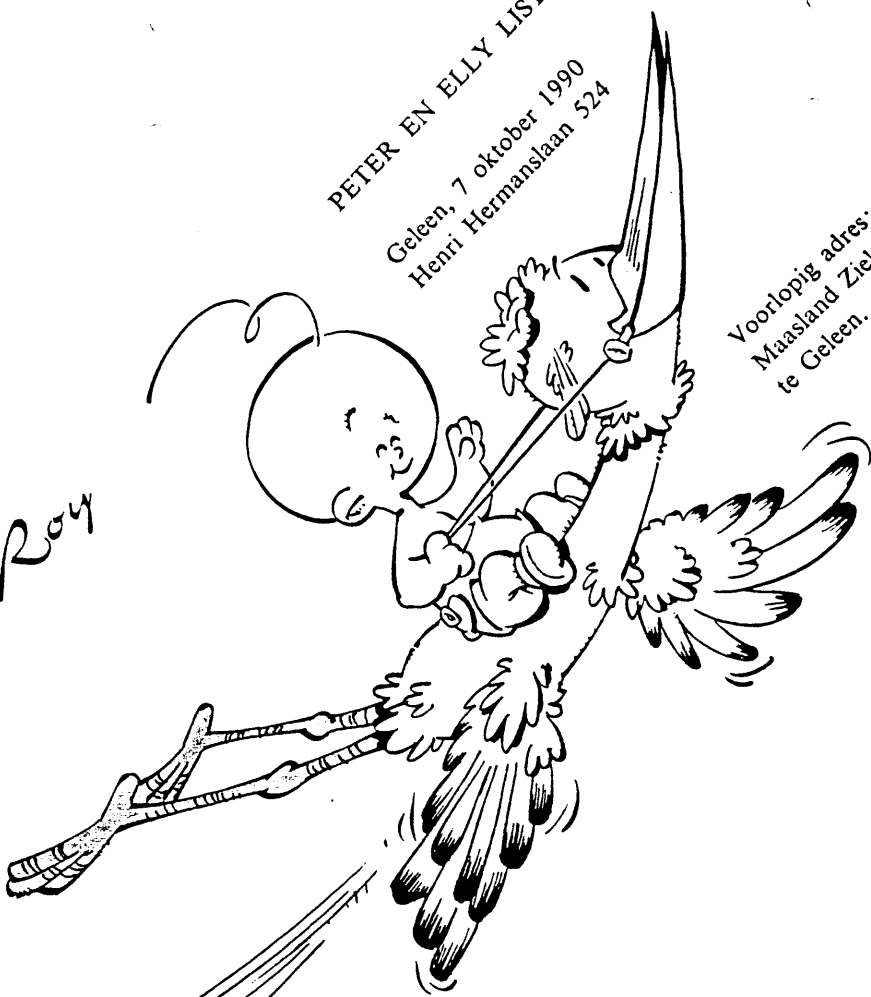
Julien Green, schrijver

1204

Ik vond het fijn
om bij mijn mama te zijn.
Maar nu ik mijn papa ken,
ben ik blij dat ik geboren ben.

PETER EN ELLY LIST
Geleen, 7 oktober 1990
Henri Hermanslaan 524

Voorlopig adres:
Maasland Ziekenhuis
te Geleen.

„Als je echt van iemand houdt houd je van iemand zoals die is, ook als die persoon je kwetst of van een ander houdt.”

Schrijver
Alberto Moravia †

Elly en Peter van harte gefeliciteerd
namens alle Fortuna leden

- Bord 1 N.N. - Chrit Rutten 0 - 1
 E.W.S. trad aan met slechts 7 man en offerde bord 1 op. Teamleider (T.l.) Peter plaatste snel Chrit "tactisch" op bord 1, mede aangezien Chrit niet geheel fit was. Een reglementaire zege dus !
- Bord 2 Henk Marwa - A.Reintjes 1 - 0
 Henk speelde een goede partij (voor het eerst in Fortuna I !) tegen de teamleider van E.W.S. II. In een 'vluggertje' (20 zetten) maakte hij korte metten met zijn opponent nadat die in een grapje van Henk was getuind.
 Henk: "Op de 19e zet zette ik een valletje op waar mijn tegenstander met z'n grote voeten in trapte!!"
- Bord 3 R.van Alphen - Hub Kusters $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
 Na een rustige opening kreeg Hub probleemloos gelijk spel en zelfs druk over de c-lijn. Z'n tegenstander behandelde het niet nauwkeurig genoeg waardoor Hub zelfs steeds beter te staan kwam. In een voordelige stelling (positioneel wellicht gewonnen!) nam Hub remise aan op advies van de teamcaptain (P.v. D.) gezien de stand op dat moment ($3\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$).
- Bord 4 Raymond Randasche - G.Voets 1 - 0
 Zoals gebruikelijk was er weer eens winst voor Raymond ! Z'n opponent knoeide maar wat aan en in no time stond die dan ook 2 pionnen achter. Gezien de stand op dat moment (4 - 3 voor Fortuna) speelde die echter door totdat alle zwarte stukken in het doosje waren verdwenen!!!
- Bord 5 W.Fortuin - Willy Bauwens 1 - 0
 Willy behandelde het Koningsindisch verkeerd en kwam snel positioneel slecht te staan. Veld f5 kwam vrij voor de witte stukken en de klassieke bevrijding f7 - f5 was onmogelijk geworden. Daarna kwam Willy er niet meer aan te pas.
- Bord 6 Paul Knibbeler - J.v.d. Rijt $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
 Paul: "Zwart komt in de opening gedrongen te staan zonder dat wit hieruit direkt voordeel put. Wit biedt remise aan gelet op de stand van de andere partijen (3 - 1) en zwart accepteerde, mede omdat hij al veel tijd verbruikte."
 T.l.: "Een verdienstelijk (maar kort, 13 zetjes!) debuut van Paul."
- Bord 7 P.van Keep - Peter van Dinteren 0 - 1
 Peter speelde op bord 7 omdat bord 1 geen tegenstander had en ook om de rest van het team niet te hoeven veranderen.
 Van het verwachte 'makkie' kwam echter weinig terecht! Een door wit geweigerd Frans leverde zwart weliswaar pionwinst op, maar de aktiviteit en de ruimte waren duidelijk voor wit! Na een onverwacht schaakje en binnenkomst van de witte dame leek mat of zwaar materiaalverlies onafwendbaar. Maar net op dat moment schoot wit een gigantische bok! Hij offerde een toren voor mat wat geen mat bleek te zijn (paard overzien). Een gelukkige zege !
- Bord 8 Piet Vergossen - H.Jacobs 0 - 1
 Piet: "Een leuke partij. Ik kon rustig opbouwen en kom zelfs een pion voor. Ik heb goede winstkansen, maar ik geef in één zet pardoos een toren weg. Mijn jeugdige tegenstander maakt hierna geen fout meer."

T.1.: "Ook Piet's debuut zag er behoorlijk uit tot dan die ene vreselijke misser ! Jammer !"

TEAMLEIDER: Zo, de eerste klap is een (rijks-)daalder waard !
(Maar dat zeiden we elkaar ook vorig jaar om deze tijd !!!)

LEUDAL II - FORTUNA II 6 - 2 7 oktober 1990

- Bord 1 J.Goessens - P.Metsemakers 0 - 1
Jean: "Ik kreeg de Italiaanse opening op het bord. Deze opening ken ik de eerste 15 zetten uit mijn hoofd, maar op de 10e zet ging ik al in de fout. Ik had Db3 in plaats van 0-0 moeten zetten. In de 12e zet gaf ik met opzet een pion weg in ruil voor een open lijn. Helaas mocht ook dit offer niet baten."
- Bord 2 J.Willems - Jules Hemler 0 - 1
Jules: "Een rustige partij, die gelijk op ging tot ik in de 31e zet op een pion voorsprong kwam. Ik probeerde dit te behouden en een paar zetten verder tot een ruil toren tegen een paard van mij te komen. Dit lukte. Doch het ging daarna moeizaam verder. Desalniettemin werd het een wistpartij voor mij."
- Bord 3 Frans Willems - P.Egelmeers 0 - 1
Frans: "Na een foute opening kwam ik na een zet een tempo achter. In het middenspel hadden we weer gelijke kansen. Ik heb die laten liggen waardoor mijn tegenstander steeds beter kwam te staan. Uiteindelijk heb ik dan toch verloren. Teruggekeken was ik te bang om in te slaan waardoor ik steeds slechter kwam te staan."
- Bord 4 P.Hendriks - Ben Verbeem 0 - 1
Ben: "Een Franse opening naar het systeem van dr.Tarrasch (3.Pb1-d2). Mijn tegenstander startte in de opening zeer agressief. Na zeer veel tijd gebruikt te hebben vond ik de juiste tegenzetten. Tegen mijn karakter in beantwoordde ik zijn spel met minstens gelijke agressie. Zo bleef bij een combinatie een dierbaar paard 5 zetten "in" staan zonder dat het geslagen kon worden zonder belangrijk materiaalverlies van mijn geachte opponent. Uit deze combinatie behaalde ik een toren + 2 pionnen tegen genoemd onschatbare paard. Uiteindelijk heeft dit de doorslag gegeven."
- Bord 5 A.Heijnen - L.Schoonmakers 0 - 1
Hr.Heijnen: "Mijn tegenstander was een jeugdspeler. Met wit spelend werd geopend met e2-e4; e7-e5; Pf3 en Pc6, lopers op c4 en c5. Een directe aanval op zijn Koning kon hij pareren met zijn paard van g8 naar h6 te spelen. Dit was de enige goede zet die hij kon doen. Die jongen raakte wat in tijdnood, maar ik gaf wel het initiatief uit handen door te verzuimen zijn loper (op mijn grondgebied) af te ruilen. Toen keerden de kansen en kwam hij tot een aanval die ik niet meer kon afslaan."
- Bord 6 P.Wester - Gerard Kerris 1 - 0
Gerard: "Met zwart geplaatst achter bord 6 had ik te spelen tegen de teamleider van Leudal II. De eerste twee zetten deden het damegambiet vermoeden, maar wits

derde zet was 'n afwijking die me al gauw op tijd-achterstand zette. Geleidelijk liep dat uit tot ca.35 min. Na 23 zetten begon ik aardig in te lopen en verkreeg een gunstiger stelling. Met nog maar ca.4 min.voor de tijdcontrole (tegen wit met nog ca.27 min.) bood ik na zet 28 remise aan (de stand op het bord rechtvaardigde zulks) doch de heer Werter weigerde na een minuut bedenktijd.Hij was overtuigd de partij op basis van meer tijd te winnen, hetgeen inderdaad lukte. Na zet 37 was mijn vlag gevallen en het verlies een feit.

Bord 7

Ad van Os - I. Sentjens

0 - 1

Een Engelse opening. Geen onaardige partij, met gelijk opgaande kansen. Een lange titanenstrijd (71 zetten). In het eindspel kwam een zeer moeilijke stelling op het bord, waarbij voor beide partijen met een kleine onnauwkeurigheid het verlies van de partij kon kosten. Ik kwam een loper achter tegen twee pionnen winst.

Allengs kwam zwart iets beter te staan en dreigde te promoveren. Getracht heb ik nog in het eindspel remise door pat er uit te slepen wat net niet lukte. Winst voor zwart.

Bord 8

C.Daemen- Pim du Chatinier

1 - 0

Pim:" Een zwakke partij van mijzelf. Gaf in het begin m'n paard af en een paar zetten later verloor ik mijn loper. Daarna was het vlug gedaan."

Teamleider: Een zwarte dag daar in het Leudal (zie de resultaten van de zwartspelers).

En de voornemens waren nog wel zo goed. Geklemd in twee auto's, die sneller reden dan de regen, probeerden we ons in te spannen om zo ontspannen mogelijk bij de tegenstander te arriveren. Dat lukte. Aan respectieve snorren plukkend, trekkend met allerlei ledematen, die normaal gesproken andere functies vervullen, neuzen peuterend en op de hoofd- en onderhuid krabbend kwamen we aan om met dreigende blik te tegenstanders te intimideren. "Wij zijn FORTUNA", blaften wij hun toe. "So what" glimlachten zij "wij zijn Leudal II". Wij grimlachten. Ze zouden heel wat fortuin nodig hebben om ons dwars te zitten, die dalbewoners.

Jules, de ervaren eerstebordspeler van het eertijds zo roemruchtige tweede, en Ben, de door menige verliespartij gelouterde speler, maakten hun dreigementen waar en behaalden de zo vanzelfsprekend geachte winstpunten. Die waren er niet voor Jean, die zich aan het eerste bord liet verschalken toen hij plotseling de eerste 15 zetten van de Italiaanse opening, die muurvast in zijn kop zaten, bleek te zijn vergeten. Als kind vergat hij ook al de antwoorden op de vragen uit de catechismus. Frans, als debutant krijgt hij natuurlijk wat krediet, lijdt een beetje aan de Fortunese ziekte. Hij werd bang! Weet je nog Frans, je behoort tot FORTUNA, dat vrijwel overslaanbaar geachte wereldteam. Je kunt nauwelijks verliezen. De heer Heijnen en Gerard zijn als veteranen misschien wat te gewend aan het degelijke spel van theoriekenners en worden te gespannen wanneer die eeuwig jeugdige tegenstanders onverwachte frivole zetten op het bord toveren. Daar zijn hun zenuwen slecht tegen bestand. Ad vocht als een leeuw maar moest in een dalmonste zijn meerdere erkennen. Pim tenslotte dacht zijn tegenstandster te veroveren door een paard te schenken. Het meisje bleek echter geem amazone, verorberde het peerd en won de partij. Pim, gebruik voortaan je charme en je schaaktalenten en je wint geheid.

VERSLAG LiSB-VERGADERING DD. 20 SEPTEMBER 1990

In de rapportage wil ik mij beperken tot de hoofdzaken die in de vergadering aan de orde zijn geweest en ter kennis van bestuur en leden gebracht dienen te worden.

Financiën

In tegenstelling tot de voorjaarsvergadering blijkt het te verwachten te kort geen f 2000,- te bedragen, maar f 620,-. Desondanks werd voorgesteld de contributie per lid met f 3,- te verhogen. De vergadering had in de voorjaarsvergadering al ingestemd met een te verwachten verhoging van f 3,-, hetgeen nu nog eens bekrachtigd werd.

De achterliggende reden hiervoor dient gezocht te worden in het feit, dat de LiSB, de contributie stijgingen van de KNSB wel moet volgen, wil men niet interen op het kapitaal.

(het kapitaal heeft gedurende de laatste jaren rondom de f 13000,- gelegen)

Voor onze vereniging betekent dit dat we ongeveer f 160,- meer contributie moeten gaan betalen over de periode 1990/1991. Voor zover ik kan inschatten hoeft dit nog steeds geen aanleiding te geven tot een contributie verhoging binnen onze vereniging.

Nieuwsbrief van de LiSB

Er lagen twee voorstellen op tafel.

- 1) alles bij het oude laten
- 2) de Nieuwsbrief van de LiSB verspreiden samen met Schakend Nederland

- 1) Alles bij het oude laten betekent in concreto dat op elke speeldag van de LiSB de nieuwsbrief verspreid zou worden.

Voordelen:

- de Nieuwsbrief is erg actueel
- sponsoring van f 1000 komt nog geheel ten goede aan de voorgestelde begroting
- het verschijnen van de Nieuwsbrief loopt synchroon met het externe competitie gebeuren

Nadeel:

- de Nieuwsbrief bereikt slechts 60 % van alle leden
- 2) de Nieuwsbrief van de LiSB verspreiden samen met Schakend Nederland

Voordelen:

- de kosten van de Nieuwsbrief worden gesponsord met f 2000,-
- de oplage word verhoogd tot 1500 exemplaren
- men bereikt 100% van de leden

Nadelen:

- de nieuwsbrief is niet meer echt aktueel
- het verschijnen van de Nieuwsbrief loopt niet synchroon met het externe competitie gebeuren

De vergadering heeft gekozen voor het laatste, hetgeen betekent, dat de Nieuwsbrief van de LiSB in het vervolg in Schakend Nederland terug te vinden zal zijn.

Ik wijs er in dit verband op dat het belangrijk is om adreswijzigingen tijdig aan de sekretaris door te geven als men er prijs op stelt om de Nieuwsbrief en uiteraard Schakend Nederland te ontvangen.

KO-beker competitie

Onze club speelt de eerste ronde van de KO-bekercompetitie thuis tegen E.V.D.E.Z. uit Meerssen.

Meerssen speelt dit seizoen derde klasse B. Hier moet voor ons een eerste overwinning te behalen zijn!!!

Publiciteit

Degene die verantwoordelijk is voor de Publiciteit binnen de LiSB, Frank Clevers, heeft aangeboden te willen helpen als de PR-medewerkers van enige vereniging zaken willen publiceren in dagbladen e.d.

Verspreiding van aankondigingen en mededelingen kan via hem plaatsvinden. M.a.w. hij zorgt voor plaatsing in de regionale dagbladen.

Groene Boekje (adressen e.d. van de LiSB)

Wijzigingen voor het groene boekje moeten worden doorgegeven aan de sekretaris van de LiSB, Dhr. A. van der Sande.

In dit verband heb ik nog een mededeling van huishoudelijke aard voor de tournooikommissie:

- Men zal zelf een verzoek aan de KNSB dienen te richten als men met de tournooien in de tournooikalender van Schakend wil worden opgenomen.

22 september 1990

Piet Vergoossen,
voorzitter

1. Personalia?

Eigenlijk heet ik Willem-Jan du Chatinier, maar mijn bijnaam is Pim. Dat komt zo: bij mijn geboorte kon mijn zusje de naam Willem-Jan niet uitspreken, ze noemde me Pim-Pam. En sindsdien noemt iedereen me Pim, dat is altijd zo gebleven. Het had dus ook Pam kunnen worden!

Ik ben geboren en getogen in Geleen. Ik ben er geboren op 16 november 1960 en ik heb altijd in Geleen gewoond. Ik heb twee zussen en twee broers; qua leeftijd ben ik de middelste.

2. Sinds wanneer ben je lid van Fortuna? Waarom ben je lid geworden?

Ik ben lid sinds eind 1988. Ik heb interesse in schaken gekregen doordat ik vaak met mijn broer schaakte. Ik ben toen eens komen kijken naar een klubavond van Fortuna; dat is me dus goed bevallen, want ik kom nu nog steeds.

3. Bestudeer je schaaktheorie? Heb je favoriete openingen of een favoriete speelstijl?

Ik bestudeer wel theorie, maar te weinig. De tijd ontbreekt me helaas daarvoor. Teneinde progressie te maken vind ik studie zeker belangrijk, vooral nu ik dit jaar extern ga spelen bij de klub. Mijn favoriete opening is d4 of e4; indien mogelijk speel ik aanvallend.

4. Wat is je beroep?

Helaas heb ik op het moment geen werk. Ik heb in het verleden via diverse uitzendbureaus gewerkt. Daarbij heb ik verschillende baantjes gehad. Om er een paar te noemen: administratief medewerker, vuilnisman, glazenwasser, produktiemedewerker, lader/losser van schepen, wasserijmedewerker, werknemer bij Philips. De arbeidsduur varieerde van drie dagen (bij een timmerbedrijf, dat bleek erg onhandig als linkshandige) tot negen maanden.

Ik ben nu met name op zoek naar administratief werk; ik heb het MBA-diploma.

5. Welke hobby's heb je?

Uiteraard is schaken een van mijn hobby's. En verder: voetbal. Zo heb ik jaren in het bestuur van de Stimuleringskommissie Westelijke Mijnstreek (SCWM, een zaalvoetbalkompetitie) gezeten als penningmeester; ik heb toernooien georganiseerd en ik ben wedstrijdsekretaris geweest. Ik heb de laatste jaren veel gezaalvoetbald bij de klub DVS, en bij het officialsteam van de SCWM. Op het veld heb ik tien jaar geleden voor het laatst competitievoetbal gespeeld bij Lindenheulvel en Maurits.

Mijn favoriete voetbalklub is Ajax.

Buiten voetbal heb ik overigens ook een jaar bij een tafeltennisklub gezeten ('t Ritske); verder heb ik getennist en gedamd (simultaan tegen Harm Wiersma). Maar ik vind schaken boeiender als dammen.

Mijn belangrijkste hobby is egyptologie, zeker al tien jaar. Dat is nog sterker geworden sinds ik enkele jaren geleden een cruise heb gemaakt, met Egypte als een van de reisdoelen (en voor mij uiteraard het hoofddoel). Ik interesseer me voor alle mogelijke facetten, bijvoorbeeld pyramiden, mummifikaties, kunst, het godenstelsel; ik ga zo diep mogelijk op de materie in. Ik heb zo'n 25 boeken over Egypte. De hobby is net zo verslavend als schaken; je wilt er steeds meer over te weten komen.

Wat overige hobby's betreft: organiseren in het algemeen vind ik erg leuk. Zo heb ik diverse evenementen georganiseerd, en tot nu toe nog steeds met succes. Ook ben ik indirekt, via mijn vriendin, betrokken bij scouting-activiteiten. En over veeleisende hobby's gesproken: ook mijn vriendin vind ik overigens verslavend!

6. Wat zijn je favoriete boeken, kranten, tv-programma's? Wat is je favoriete muziek? En je lievelingseten? En zo?

Mijn favoriete boek is altijd het laatst gelezene! Mijn voorkeur gaat uit naar schrijvers als Roald Dahl, Edgar Allen Poe, John Irving en Godfried Bomans.

De krant: ik lees de Limburger, omdat ik belang hecht aan het regionale nieuws en omdat ik wil weten wanneer er schaken is! Als ik de Limburger niet zou hebben, zou ik de voorkeur geven aan de Volkskrant.

Als favoriete tv-programma wil ik Van Kooten en De Bie noemen: het is links georiënteerd en ik vind het goede satire. Verder kijk ik graag naar de Cosby Show, naar sport- en aktualiteiten-programma's en goede films.

En muziek: ik hou van vele genres, maar na al die jaren ben ik nog steeds een Beatles-fan en dat zal ik wel altijd blijven. Ik ben zeker geen liefhebber van muziekstijlen als rap; het moet wel muziek zijn! Vooral sinds het wereldkampioenschap voetbal hou ik ook van tenoren als Pavarotti. Wel hoor ik alleen mannenstemmen graag; vrouwen in dit genre vind ik klinken alsof ze ziek zijn!

Ik heb veel popconcerten bezocht, bijvoorbeeld van Paul McCartney, the Cure en de Rolling Stones. Het aantal bezochte concerten heb ik precies bijgehouden, zoals ik van meer dingen statistieken bijhoud: bijv. bezochte musea, werk dat ik gedaan heb, voetbal-uitslagen. Ik heb ook een dagboek waarin ik allerlei activiteiten noteer. Ik vind het leuk om later allerlei (wapen)feiten nog eens na te kunnen kijken en te controleren.

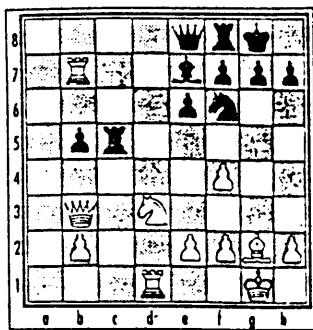
Mijn favoriete eten is schwarma (overgehouden aan een reis naar Israël).

7. Heb je bepaalde wensen voor de vereniging of voor de leden?

Ik hoop dat de klub meer leden mag krijgen, en dat men het plezier van het spelen in klubverband mag behouden. Ikzelf speel niet alleen om te winnen; een spannende partij vind ik het leukste.

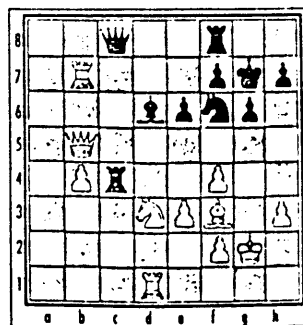
Problemen voor beginners

nr.5

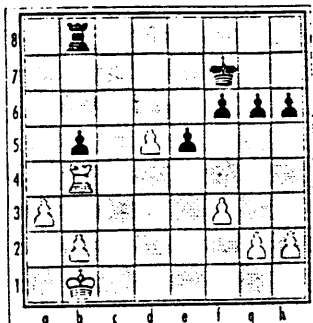
Wat doet wit na 1. ... Tf5 of 1. ... Th5?

nr.6

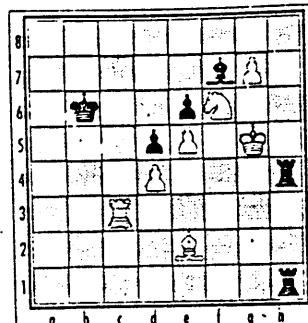
Wit wint materiaal.

nr.7

Wat speelt wit?

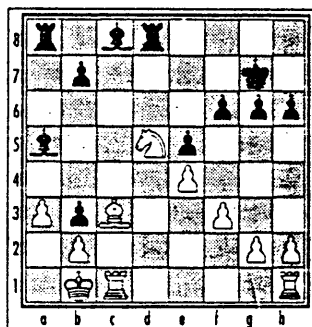
nr.8

Hoe gaat wit verder?

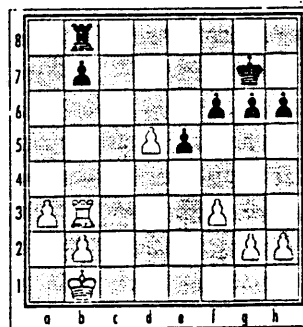
Problemen voor gevorderde

nr5A

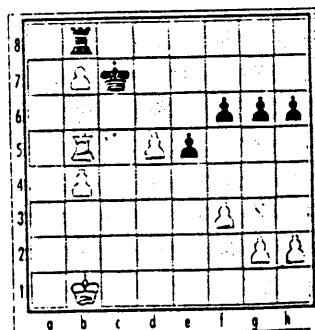
Wat is zwarts beste remisekans?

nr6A

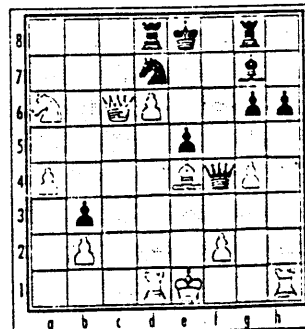
Hoe consolideert wit het grote voordeel?

nr7A

Hoe gaat wit verder na 1. ... Tb7:?

nr8A

Hoe wint wit?

Zie voor oplossingen elders in dit blad.

GRILLROOM

MEZADA

SHOARMA

KABAB FALAFEL SJASLIK

ISRAELISCHE SPECIALITEITEN

Rijksweg Centrum 17 - GELEEN

Tel. bestellen 04490-49905

De mens, zijn ontspanning
en zijn bank daar achter.

Rabobank
staat dicht bij u

Openingen.

In de onlangs gehouden enquête hebben vele leden de wens te kennen gegeven een rubriek met openingen op prijs te stellen.

In ieder nummer zal er een of twee verschijnen zoals U in het eerste nummer heeft kunnen zien.

De oude garde zal wellicht de schouders ophalen, maar voor vele jonge schakers toch nieuw.

U heeft in het geplaatste overzicht gezien dat er veel variatie mogelijk is. Zouden er speciale wensen zijn, dan hoor ik dit wel en zal proberen hier iets aan te doen.

Leer van de grootmeesters

Het komt in de praktijk maar al te vaak voor, dat een nauwelijks correcte offeraanval succes heeft. 'De moed is beloond', wordt daar dan aan toegevoegd, maar meestal is het eerder 'De verdediger heeft gefaald'. En waarom gebeurde dat dan? Het is psychologisch heel verklaarbaar. Hij heeft een kwaliteit geofferd, maar ik zie dat het niet deugt, zo redeneert de verdediger, 'dus moet ik winnen'. Onder de invloed van zo'n zeer menselijke denkwijze verliest hij de objectiviteit uit het oog en begaat ergens een onverklaarbaar grote blunder. De volgende partij is er een schitterend voorbeeld van. Het is er één uit een meer recent verleden, waarbij we de aantekeningen van Michail Tal haalden uit zijn 'The Life and Games of Mikhail Tal' en die van Efim Geller (cursief gedrukt) uit zijn 'Grandmaster Geller at the Chessboard'.

Kampioenschap USSR 1958

TAL-GELLER

Spaans

1. e4 e5 2. Pf3 Pc6 3. Lb5 a6 4. La4 Pf6 5. 0-0 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 0-0 8. c3 d6 9. h3 Pa5 10. Lc2 c5 11. d4 Lb7

TAL: Deze zet, inplaats van het gebruikelijke 11. ..., Dc7, is de laatste tijd steeds populairder geworden. De partij Geller-Averbach, een paar ronden eerder gespeeld, toonde aan dat de normale voortzetting 12. Pbd2 niet gevaarlijker is voor zwart. Daarom wilde ik in deze partij een dubieus idee proberen, verbonden met een directe flankaanval. Omdat ook in deze partij wit geen voordeel bereikte, wordt men gedwongen tot de conclusie, dat wit kennelijk met 12. d5 het centrum moet blokkeren.

GELLER: Een van de nieuwtjes, die juist in dit toernooi voor het eerst werd gespeeld. De rechtvaardiging ervan ligt in de variant 12. dxc5 dxc5 13. Dxd8 Taxd8 14. Pxe5 Pxe4 enz.

12. b4

GELLER: Een zet, die kenmerkend is voor Tal's aanpak van openingsproblemen. In een voorgaande partij Geller-Averbach werd vastgesteld, dat de stereotiepe voortzetting 12. Pbd2 cxd4 13. cxd4 Tc8 14. Pf1 d5 zwart bevredigend spel geeft. Als wit wil proberen in het voordeel te komen, dan moet hij met d5 het centrum afsluiten, hetzij op zijn 12e, hetzij op zijn 14e zet. Maar Tal houdt niet van gesloten stellingen en probeert altijd het spel te openen. De tekstzet is voorbarig en geeft zwart kans-

rijk tegenspel, ofschoon het ingewikkelde lijf-aan-lijfgevecht, dat nu ontstaat, stellig geheel naar Tal's smaak is.

12. ..., cxb4

13. cxb4 Pc4

14. Pbd2 d5

TAL: Mogelijk was ook eerst 14. ..., Pxd2. De tekstzet leidt tot scherper spel.

GELLER: Een gepaste reactie. Zwart is wat beter ontwikkeld en probeert natuurlijk de ruimte voor zijn stukken te vergroten. Op 14. ..., Tc8 zou wit 15. d5 hebben geantwoord, want 15. Pxc4 Txc4 16. Lb3 Txb4! 17. Ld2 Txb3 18. axb3 Pxe4 is in zwarts voordeel.

15. exd5

TAL: Wit was natuurlijk niet tevreden met 15. Pxc4 bxc4 16. dxe5 Pxe4

15. ..., exd4

TAL: Sterker was misschien 15. ..., Pxd5 16. Pxc4 bxc4 17. Pxe5, ofschoon na 17. ..., Pxb4 18. Pxc4 Pxc2 19. Dxc2 Tc8 20. Dd3 wit de zwarte dreigingen pareert en zijn pluspion voorlopig behoudt.

GELLER: Een nauwelijks merkbare fout. 15. ..., e4 was de juiste zet, omdat na 16. Pe5 e3! 17. fxe3 Dxd5 alle witte pogingen om te gaan combineren de kop zijn ingedrukt en 18. Df3 Pxe5 19. dxe5 Dxe5! 20. Dxb7 Dxa1 zelfs tot snel verlies voor hem zou leiden. Wijs enig mogelijke poging om de zaak te compliceren zou zijn 17. Pxc4 exg2! 19. Kxf2 bxc4 19. Pb6, maar zijn stelling blijft ook dan dubieus. Thans echter wordt Tal's tactiek gerechtvaardigd. De in-

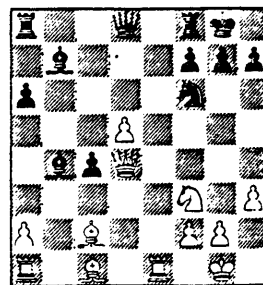
druk, dat zwart beter staat, is onjuist. In werkelijkheid is de stelling in evenwicht en zeer gecompliceerd.

16. Pxc4 bxc4

17. Dxd4 Lxb4

TAL: Hier stond zwart voor de tweesprong. Beide witte pionnen zijn zwak, maar in één zet kan slechts één ervan worden buitgemaakt. Na langdurig nadenken besluit Geller wit te laten zitten met de minder gemakkelijk te verdedigen d-pion. Het is moeilijk te zeggen, of dit de sterkste zet was. In elk geval geeft 17. ..., Pxd5 wit voordeel na 18. De4 g6 19. Lh6 Te8 20. La4 pc3 21. Dxb7 Pxa4 22. Dc6. Op 17. ..., Lxd5 kan 18. Pe5 volgen met dreigingen tegen de zwarte koning.

GELLER: Zwart neemt de uitdaging aan en de stelling wordt bijzonder ingewikkeld. 17. ..., Lxd5 leidt tot rustiger spel.

18. Tb1!

TAL: Dankzij deze zet is wit in staat zijn initiatief te laten voortleven. Terwijl het na zetten met de andere toren zou uitsterven.

18. ..., Lxe1

TAL: 18., Pxd5 faalt op 19. Lxh7† Kxh7 20. Pg5† Kg8 21. Dh4 Pf6 22. Txb4 met de dreigingen Txb7 en Lb2

GELLER: *Het kwaliteitsoffer moet worden aangenomen, want 18., Da5 19. Dh4 Lxe1 20. Lg5 zou wit een vernietigende aanval geven.*

19. Txb7 Te8
TAL: Ofschoon dit objectief mis-schien de sterkste zet is, zou de volgende voortzetting wits agres-sieve bedoelingen hebben verstikt: 19., Dxd5 20. Dxd5 Pxd5 21. Pxel Tab8 22. Txb8 Txb8 met overgang naar een gecompliceerd eindspel, dat wellicht niet ongunstig is voor zwart.

20. d6
TAL: Zonder vrees voor 20., Te2 wegens het antwoord 21. Dxc4

20., Dc8
21. Lg5!

TAL: Ook mogelijk was 21. Tc7 De6 22. Lg5 Pd5 23. Tc5 Pc3 met een totaal onduidelijke stelling.

GELLER: *Een wondermooie zet! Als wit het logische 21. Tc7 had gespeeld, dan zou 21., De6 en vervolgens 22., Tad8 de aanval hebben afge-slagen. Inplaats daarvan ignoreert hij de bedreiging van zijn toren, omdat 21., Dxb7 22. Lxf6 gxf6 23. Dh4 snel wint, evenals 21., De6 22. d7*

21., Te2!
TAL: Een schitterende zet. Zwart kan zich niet de tijd veroorloven de toren te slaan, b.v. 21., Dxb7 22. Lxf6 gxf6 (er is niets beters) 23. Dh4 Lxf2† 24. Kxf2 Db6† 25. Pd4 Dxd6 26. Dxb7† Kf8 27. Dh6† en zwart heeft de 'prettige' keuze tussen dameverlies na 27., Ke7 of mat na 27., Kg8. Als zwart inplaats van Lxf2† 23., f5 speelt, dan krijgt eerst de dame met schaak en vervolgens het paard vrij baan via g5 in de vijandelijke stelling. En als dat nog niet genoeg is zal ook de loper op het geschikte mo-ment iets te zeggen hebben. Thans echter wordt wit gedwongen de spanning te minderen.

22. Tc7
TAL: Na 22. Pxel Txe1† 23. Kh2 Dxb7 24. Lxf6 gxf6 25. Dh4 f5 26.

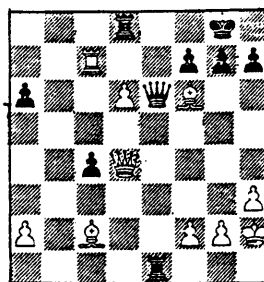
Lxf5 f6 komt de witte aanval, zon-der hulp van de cavalerie, spoedig tot stilstand.

22., De6
23. Pxel
TAL: Nu kan deze ruil worden uitgevoerd

23., Txe1†
24. Kh2 Td8!

TAL: De enige zet, gezien de dreig-ing 25. Te7. 24., Pd7 faalt op 25. Dh4

25. Lxf6
TAL: Wit kan geen 25. Te7 spelen wegens 25., Dxe7 26. Lxh7† Kh8. Hij had met 25. Lxh7† de kwali-teit terug kunnen winnen, maar na 25., Kxh7 26. Te7 Dxd6 27. Dxd6 Txd6 28. Txe1 staat zwart beter.

25., gxf6??
TAL: Een onverwachte blunder, welke het logische verloop van de partij verstoort. Noodzakelijk was 25., Dxf6, waarop na 26. Dxf6 gxf6 27. d7 een interessant eindspel overblijft. Pogingen van zwart zijn koning bij de d-pion te brengen, leiden tot moeilijkheden na 27., Kf8 28. Lxh7 Te2 29. Kg3 Txa2 30. Lf5 en de witte h-pion is veel gevaarlijker dan de 'invalide' zwarte pionnen op de a- en de c-lijn. Zwart had waarschijnlijk de kwaliteit terug moeten geven met 27., Kg7 28. Lf5 Te5 29. Tc8 Txf5 30. Txd8 Td5, waarna wit zijn minimale voor-deel niet kan realiseren. Thans echter is het uit.

GELLER: *Voor de toeschouwers*

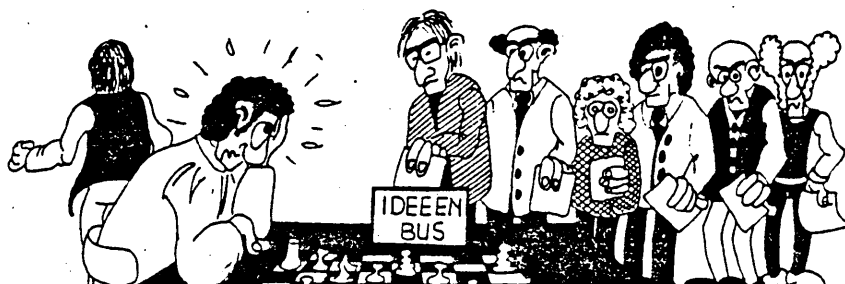
moet dit wel een onverklaarbare blun-der zijn geweest. Na 25., Dxf6 26. Dxf6 gxf6 27. d7 zou de partij in remise zijn geëindigd. Zwart heeft een moeilijke stelling goed verdedigd, maar na wits knappe ideeën te hebben ontrwaken neemt hij plotseling geen notie of juist gezegd wil hij geen notie nemen van een elementaire dreig-ing. Hoe kon dat gebeuren? Het punt is, dat ik mezelf na wits riskante 12e zet verplicht voelde hem hiervoor te straffen. De fout, die ik op de 15e zet maakte, ging ongemerkt aan me voorbij en het volgende deel van de partij liep kennelijk zeer goed voor me af. Ik stond nu nog steeds de kwaliteit voor, de directe dreigin-gen tegen mijn koning waren gepa-reerd en daarom overwoog ik, dat de overwinning nabij was. Een eenvou-dige analyse van de natuurlijke zet 25., Dxf6 toonde aan, dat ik er niet op kon hopen daarna nog te win-nen, maar ik moet gewonnen staan, zo dacht ik, omdat de partij in mijn voordeel was verlopen. Het 'incor-recte' spel van mijn tegenstander vroeg eenvoudig om een bestraffing en omdat 25., Dxf6 niet won deed ik zonder verder na te denken de andere, de 'winnende' zet. Maar helaas: het was de winnende zet voor mijn tegenstander.

26. Te7 Dxd6†
TAL: Op 26., Dxe7 volgt 27. Dg4†

27. Dxd6 Txd6
28. Txe1 Td2
29. Tc1 Txf2
30. Le4 Txa2
31. Txc4 a5
32. Tc8† Kg7
33. Tc7

Zwart geeft op
GELLER: *Een nederlaag dus en een heel pijnlijke bovendien, maar alle-maal veroorzaakt door een verkeerde beoordeling van het gehele vooraf-gaande partijverloop. Schaken is een diepe creatieve verrichting en kan geen oppervlakkige positie-beoorde-ling verdragen. Doorgaans wordt zulk een oppervlakkigheid heel pijnlijk be-straft. Daarom was deze partij een les, die me lang bleef heugen!*

Greg & Pat

Ook in onze rubriek wordt aandacht aan het Hoogoventoernooi besteed. De actualiteit is koning. Het streven van ieder zichzelf respecterend schaakblad is voortdurend verse partijen te leveren. De klant is kieskeurig tegenwoordig en gaat anders moppen over mufheid.

Voor onze rubriek is die actualiteit eigenlijk niet nodig, maar gebeurt het wel, dan is dat voor de klant (u dus) een mooie garantie, dat ik mijn huiswerk zelf gedaan heb en niet uit oude boeken of tijdschriften overgeschreven.

Genoeg gepraat in termen van consumptie en productie. Ik hoop dat u de consumptiementaliteit wilt laten varen en de rol van leerling op zich wil nemen. Dan gaan we nu aan het werk. We bestuderen de partij tussen de toernooiwinnaar en onze nationale kampioen. Het zal blijken, dat de overwinning niet zo gestroomlijnd is als men op het eerste gezicht zou denken en misschien van een toernooiwinnaar verwachten. Dat is op zichzelf al leerzaam.

N. Short-P. van der Sterren
Wijk aan Zee, 1986
Spaanse opening.

1. e4 e5 2. Pf3 Pc6 3. Lb5

Het doel van deze zet wordt meestal omschreven als "druk op e5", maar gezien zwarts volgende zet valt er ook iets te zeggen voor een andere benadering: de loper wordt buiten de keten gebracht naar een plaats waar hij niet lastig gevallen wordt door de opmars d7-d5 (onmiddellijk of na een schijnoffer op e4).

3. a6 4. La4 Pf6 5. 0-0 Le7 6. Te1

Nu pas dreigt wit een pion te winnen door 7. Lxc6 en 8. Pxe5. Tevoren was de e-pion te kwetsbaar.

6. b5 7. Lb3 d6 8. c3 0-0 9. h3

Wit wil een pionnencentrum met e4-d4 vormen zonder zwart de gelegenheid te geven dit centrum met Lc8-g4 aan te vallen.

9. Le6

Deze voor de hand liggende ontwikkelingszet wordt maar weinig toegepast. Veel populairder is de ontwikkeling van de loper naar b7, onmiddellijk of na voorbereiding (9. Pb8; 9. h6; 9. Te8). De tekstzet leidt tot een geheel eigen type stellingen.

VRAAG 1: Welke van de alternatieven 10. Lxe6, 10. Lc2 en 10. d4 lijkt u het beste en waarom?

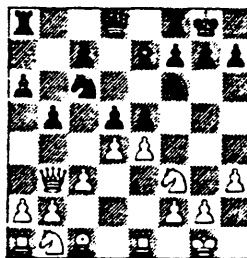
Leer van de meesters

■ PAUL BOERSMA

10. d4 Lxb3 11. Dxb3

Voor de hand liggend, maar vaker wordt 11. axb3 gespeeld. In de eerste plaats wordt zo de neutraliserende opmars 11. d5 voorkomen. Verder heeft wit als compensatie voor de dubbelpion de open a-lijn en de mogelijkheid om na d4-d5 zijn pion met c3-c4 te ondersteunen. Waarom speelt Short dit dan niet? Vermoedelijk omdat de complicaties na het recent gevonden tegenspel 11. exd4 12. cxd4 d5 13. e5 Pe4 14. Pc3 f5 15. exf6 niet naar zijn smaak zijn. In zulke varianten kun je makkelijk verrast worden.

11. d5
De kritieke zet. Zwart probeert meteen het witte centrum te vernietigen. Als wit niets verzint wordt het snel gelijk spel.

12. exd5 Pa5

Door deze tempowinst is de opmars 11. d5 mogelijk geworden.

13. Dc2 exd4

VRAAG 2: Hoe slaat u op d4 terug en waarom? Geef voor- en nadelen van beide speelwijzen.

14. cxd4 Pxd5 15. Pc3 Pxc3.

Er dreigde 16. Pxd5 met stukwinst.

VRAAG 3: Had zwart hier goede alternatieven? Geef ideeën, niet alleen zetten.

16. Dxc3

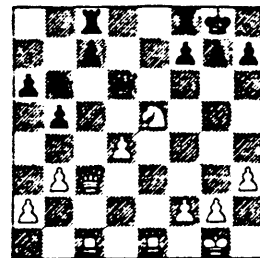
Mijns inziens heeft wit nu een klein maar duidelijk voordeel. De pion op c7 staat verder terug dan zijn medepatiënt op d4. De pion op a6 kan aangevallen worden. Het paard op a5 moet zijn draai nog vinden.

16. Pc4 17. Lf4 Ld6 18. Lxd6 Dxd6

Natuurlijk moest zwart hier overwegen met de pion terug te nemen om zijn zwakke c-pion op te lossen.

VRAAG 4: Hoe bereikt wit dan groot voordeel? Geef minstens een variant van twee zetten diep.

19. Tac1! Tc8 20. b3 Pb6 21. Pe5
Daar zit hem de kneep: het zwakke veld c6 ligt midden in het zwarte kamp. Van het veld d5 daarentegen gaat voor wit niet veel gevaar uit. Het liefst zou wit c6 met een toren bezetten. Dat is niet makkelijk te realiseren, maar ook van een paard op c6 gaat enige kracht uit.

21. Tfe8 22. Pc6 Pd5 23. Da5 Txe1+

De enige manier om de a-pion te behouden.

24. Dxe1 g6

Zowel om het onderste rij mat eruit te halen als om de koning op g7 te stationneren, waar hij niet door een paardschaak op e7 wordt lastig gevallen. Wit heeft nu drie zetten: 25. De5, 25. Da5 en de zet, die beide mogelijkheden erin houdt: 25. Tc5.

VRAAG 5: Welke van de drie genoemde mogelijkheden is de sterkste en (gevoorderden) welke de slechtste?

25. Tc5 Kg7 26. De5+ Pf6!

De juiste verdediging. Zwart hoeft niet op e5 te ruilen. Aangezien hij 27. Te8 dreigt moet wit wel afwikkelen.

27. Pe7 Td8 28. Txc7 Dxd4 29. Pa6

Nog even maakt de jonge Nigel het onze landskampioen moeilijk. Na ruil op e5 gaat er een gezonde boer verloren.

29. Dd1+ 30. Kh2

Hier had Van der Sterren nog een kwartier op de klok. Na tien minuten nadenken speelde hij:

30. Td7!

Zo ontwijkt hij de val 30. Td5 31. Txf7+! Kxf7 32. De7+ Kg8 33. Dxf6 Td7 34. Pe7+. Minder overtuigend is ook 30. Te8 31. Dd4 Dxd4 32. Pxd4. 31. Te8

Practisch schaak. Met zwart in tijdnood houdt hij zo veel mogelijk stukken op het bord.

VRAAG 6: Hoe had zwart zich na 31. Txd7 Dxd7 32. Pb8 moeten verdedigen?

31., Dd6

Deze zet is fout, maar zoals meestal in een meesterpartij een fout op niveau: op zich is het zeer logisch de sterk staande witte dame aan te vallen.

32. f4!

Maar nu kan wit een extra eenheid in de strijd werpen. Het enige was nu 32., Dxe5.

VRAAG 8: Hoe moet wit dan terugslaan om voordeel te behalen?

De tekstzet verliest kansloos.

32., h5 33. Pb8! Td8 34. Txd8

Dxd8 35. Pxa6 Kg8 36. Dxb5

Dd2 37. Db8+ Kh7 38. Dc7 Kh6

39. De5 Kg7 40. Pc5

Zwart gaf het op.

Hoe leest u deze rubriek het best? Bedek de kolommen met een blaadje papier dat u opschuift. Probeer eerst de vraag te beantwoorden en lees, als u een antwoord hebt gegeven (bijvoorbeeld door het op te schrijven) eerst het antwoord voor u met de partij verder gaat. De antwoorden vindt u steeds achter in het nummer.

Spaans.ruilvariant met 5)0-0

Een leuke variant voor wit is de Spaanse Ruilvariant. Hij ontstaat na de zetten 1)e4, e5 2)Pf3, Pc6 3)Lb5, a6 4)Lc6, bc6 bc6 is niet zo goed, Lc8 is ingesloten en zwart heeft drie pionnengroepjes. Wij kiezen als uitgangsstelling de positie na 5)0-0. Wit wil d4 spelen en deze pion tegen de e-pion ruilen. Dit gaat vaak met dameruיל gepaard, waarna wit het betere eindspel heeft. Bekijken we de stelling: wit: Ke1, pionnen op a2, b2, c2, e4, f2, g2, h2; zwart: Ke8, pionnen op a6, b7, c6, c7, f7, g7, h7, dan zien we dat dit pionneindspel (wat zo kunnen ontstaan) zeer gunstig voor wit is, daar hij een vrijpion op de koningsvleugel kan maken, terwijl zwart geen vrijpion op de damevleugel kan creëren. De zwarte koning zal de vrijpion moeten ophalen, wit kan dan op de damevleugel toeslaan en winnen. In de ruilvariant heeft zwart het loperpaar als compensatie voor de slechtere pionnenformatie.

We geven enige varianten die het spel in de ruilvariant illustreren.

- 1A) 5)...f6 6)d4, Lg4 7)de5!, Dd1 8)Td1, fe5 9)Td3, Lf3 nu kan wit zowel 10)Tf3 10)...Pf6 11)Pc3, Lb4 12)Lg5, Lc3 13)bc3, Tf8! 14)Lf6, Tf6 15)Tf6, gf6 16)Td1, Ke7 17)Td3, Tf8 zwart mag geen torens ruilen 18)Kf1, a5 19)g4, Tg8 20)h3, b5 21)Ke2, Ke5 22)Kf3, Tb8 23)Ke3 (Fischer-Smyslov '67), als 10)g4 10)...Pf6 11)Pbd2, b5 anders komt Pc4 12)a4, Ld6 13)Pb3, c5 14)Pa5, c4 15)T met enig voordeel voor wit, spelen.
- 1B) 5)...f6 6)d4, ed4 7)Pd4, Pe7 8)Le3, Pg6 9)Dh5!, Ld6 10)Pf5 10)f4!?, 0-0 11)f5, Pe5 12)Pd2, De8 13)De2, c5 14)P4f3, b5 15)Tae1, Lb7 16)Pe5, De5 17)T met aanval voor wit 10)...0-0 11)f4, Lf5 12)Df5, De7 13)Pd2, Tad8 14)Tae1, 14)...Tfe8 15)c3, b5 16)g3, a5 17)Tf2, Df7 18)b3, Lf8 19)Ld4 + -
- 2) 5)...Lg4 6)h3, Lf3 7)Df3, Dd7 8)d3, f6 9)Pbd2, 0-0-0 10)Pc4, h5 11)Ld2, Kb8 12)b4, g5 13)a4, g4 14)Dg3, Lh6 15)Lh6, Ph6 16)h4, Dd4 17)Tab1, wat heeft enig voordeel. Opgemerkt moet worden, dat 6)...Lh5? 7)g4, Lg6 8)Pe5, Dh4 9)Df3, f6 10)Pg6, hg6 11)Kg2, 0-0-0 12)d3, Ld6 13)Th1, g5 14)Pc3, Pe7 15)Le3 tot voordeel voor wit leidt.
- 3) 5)...Lg4 6)h3, h5!?, vanwege deze zet werd 5)0-0 vroeger niet veel gespeeld men achtte Lg4 en h5 zeer sterk. Nu denkt men er anders over. 7)d3!..niet zo goed is 7)c3, Dd3! 7)...Df6 8)Pbd2, Pe7 9)Te1, Pg6 10)d4, Ld6 11)hg4, hg4 12)Ph2, Th2 13)Dg4, Dh4 14)Dh4, Th4 15)Pf3, Th8 16)Le2, f6 17)g3, 0-0-0 18)Tad1, The8 met vrijwel gelijk spel, alhoewel wit op grond van de dubbel pion nog enig eindspelvoordeel bezit. Niet goed was 8)hg4, hg4 9)Pg5 (9)Lg5?, Dg6 10)Pe5, Dh7 9)...Dh6 10)Ph3, Dh4 met geweldige aanval van zwart
- 4) 5)...Df6 of 5)...Dd6 of 5)...De7 wordt met 6)d4 beantwoord, waarna wit op een gunstig eindspel aanstuurt.

Deze variant is alleen bedoeld voor spelers die de complicaties van het Op Spaans, een Marshall gambiet of een Breyervariant willen vermijden. Anderen zetten op 3)...a6 natuurlijk met 4)La4 voort.

SCHAKEN

IN AANSLUITING aan de vorige rubriek, die een van de interessantste partijen van de kandidaten-match Kortsjnoj-Poloegajevski bevatte, ditmaal een hoogtepunt uit de tegelijkertijd gehouden match van Spasski contra Portisch. Het is de negende partij, en door deze te winnen maakte de ex-wereldkampioen de achterstand van een punt weer ongedaan.

Wit: B. Spasski (SU)

Zwart: L. Portisch (Hong.)

Spaanse partij

1. e2-e4, e7-e5 2. Pg1-f3, Pb8-c6 3. Lf1-b5, a7-a6 4. Lb5-a4, Pg8-f6 5. 0-0, Lf8-e7 6. Tf1-e1, b7-b5 7. La4-b3, d7-d6 8. c2-c3, 0-0 9. h2-h3, Pc6-b8 (De degelijke 'Breyer-variant', die ook Spasski met zwart graag speelt.) 10. d2-d4, Pb8-d7 11. Pb1-d2, Pb8-d7 11. Pb1-d2, Lc8-b7 12. Lb3-c2, Tf8-e8 13. Pd2-f1, Le7-f8 14. Pf1-g3, g7-g6 15. a2-a4, c7-c5 16. d4-d5, d5-c4 17. Lc1-g5, h7-h6 18. Lg5-e3, Pd7-c5 19. Dd1-d2, Kg8-h7 20. Pf3-h2, Lf8-g7 21. Te1-f1, h6-h5 (Deze verzwakkende zet is de oorzaak van de komende ellende. Zwart had direct De7 en evt. Df8 moeten doen.) 22. f2-f3, Dd8-e7 23. Le3-g5, De7-f8 24. f3-f4, e5xf4 25. Tf1xf4, Pf6-d7 (Na Pcd7, Taf1 is zwart verloren.) 26. Ta1-f1, Pd7-e5 27. Pg3xh5!! (Men ziet, wat zwart met zijn 21e zet heeft aangericht. In de eerste plaats is er een sterke loper op g5 gekomen en verder is de te ver opgerukte pion nu het aanknopingspunt voor de beslissende combinatie.) 28. Dd2-e2, Df8-h8 (Een betere verdediging valt niet te ontdekken. De zwarte koning kan niet vluchten en heeft op zijn vleugel te weinig ruimte. Pg6 gaat niet wegens Txf7.) 29. Tf4-h4, Kh7-g6 30. Lc2-d1!, f7-f5 (Kxg5 was geen dreiging wegens Txhd†.) 31. Tf1xf5, Te8-f8 32. De2xh5† (Goed was ook Txh5, bijv. Dg8, Th6†!, Lxh6, Dh5† en Dxh6 mat.) 33. Ld1xh5†, Kg6-h7 34. Lh5-f7†, Lg7-h6 35. Th4xh6†, Kh7-g7 36. Lg5-f6†!, Kg7xf7 (Op Kxh6 volgt Th5 mat.) 37. Lf6xe5†, Kf7-e8 (Kg8, Th8 mat of Ke7, Lxd6†.) 38. Tf5xf8†, Ke8xf8 39. Le5xd6†, Kf8-g7 40. Ph2-g4 (Na de geforceerde afwikkeling staat wit vier pionnen voor en behalve Lxc5 dreigt Le5†.) Zwart geeft het op.

SCHAKEN

EWFM Geller heeft samen met onze landgenoot Genna Sosonko het 39e Hoogoventoernooi op zijn naam gebracht en de beroemde Russische grootmeester moest daarvoor tot het eind van zijn krachten gaan. In de tiende, voorlaatste ronde won Geller van Kurajica (diens enige nederlaag) en de Joegoslavische grootmeester wist achteraf niet te vertellen, waar hij het precies verkeerd had gedaan!

Wit: E. Geller

Zwart: B. Kurajica

Spaanse partij

1. e2-e4, e7-e5; 2. Pg1-f3, Pb8-c6; 3. Lf1-b5, a7-a6; 4. Lb5-a4, Pg8-f6; 5. 0-0, Pf6xe4; 6. d2-d4, Lf8-e7; 7. Tf1-e1, f7-f5; 8. d4xe5, 0-0; 9. La4-b3+, Kg8-h8; 10. Pb1-c3 (Het is verrassend, zichzelf zo een dubbelpion te laten bezorgen), Pe4xc3; 11. b2xc3; h7-h6 (De „naar binnen schijnende” Lb3 blijft de gehele partij lastig voor zwart en misschien had hij het moeten laten aankomen op Pa5 en ruil. Het kan ook zijn, dat de opzet met f5 te verplichtend is). 12. a2-a4, a6-a5; 13. Ta1-b1, b7-b6; 14. Lb3-d5, Lc8-b7; 15. Pf3-d4, Ta8-b8; 16. Pd4-b5, Le7-c5; 17. Dd1-h5, Dd8-e8 (Dameruil blijkt geen verlichting te brengen. Er dreigde overigens Lxh6!) 18. Dh5xe8, Tf8xe8; 19. Pb5xc7, Te8xe5; 20. Lc1-f4, Te5xe1+; 21. Tb1xe1, g7-g5 (Relatief beter was Tf8) 22. Pc7-a6, Tb8-c8 (Lxa6, Lxb8, Pxb8, Te8+ en Txb8). 23. Pa6xc5, b6xc5; 24. Lf4-d6, Kh8-h7; 25. c3-c4 (Zo blijft zwart helemaal ingesnoerd). Kh7-g6; 26. c2-c3, Lb7-a6; 27. f2-f3, h6-h5; 28. h2-h4! g5xh4; 29. Kg1-h2, Pc6-d8; 30. Te1-b1! (Dreigt vernietigend Tb6 zodat zwart in arren moede de kwaliteit geeft). Tc8-c6; 31. Ld6-e7! (Nog sterker dan direct Lxc6), Pd8-e6 (Tc8, Tb6+) 32. Ld5xc6, d7xc6; 33. Tb1-b6 (Wit staat gewonnen en de rest is eenvoudige techniek). La6xc4; 34. Tb6xc6, Kg6-f7; 35. Le7xh4, Lc4-b3; 36. Tc6-a6, Lb3xa4; 37. Ta6xa5, La4-c2; 38. Lh4-f2, c5-c4; 39. Kh2-g3, Lc2-d3; 40. Lf2-e3, Kf7-g6; 41. Kg3-h4, Ld3-f1; 42. Ta5-a1, f5-f4; 43. Le3-d4, Lf1-d3; 44. Ta1-a6; Kg6-f5; 45. Kh4xh5, Pe6xd4 (Pc7, Tf6 mat en er dreigde Ta5+) 46. c3xd4 en zwart gaf het op (c3, Tc6, c2, Kh6, Lf1, Txc2)

SCHAKEN

NADAT Michael Tal jarenlang op een iets lager schaakpitje had gebrand dan zijn vele bewonderaars hadden gehoopt, was hij in het Interzonale toernooi te Biel weer eens ouderwets op dreef. Zijn gedeelde tweede plaats betekent, dat de ex-wereldkampioen met Petrosian en Portisch om twee plaatsen in de aanstaande kandidatenmatches moet spelen. Dat zal een zware dobber worden maar bekend is, dat althans Portisch een heilig ontzag heeft voor Tal. Onderstaande partij uit Biel zal daaraan nog wel iets hebben toegevoegd!

Wit: M. Tal

Zwart: L. Portisch

Spaanse partij

1. e2-e4, e7-e5 2. Pg1-f3, Pb8-c6 3. Lf1-b5, a7-a6 4. Lb5-a4, Pg8-f6 5. 0-0, Lf8-e7, 6. Tf1-e1, b7-b5 7. La4-b3, d7-d6 8. c2-c3, 0-0, 9. d2-d4 (Gebruikelijker is h3.), Lc8-g4 10. Lc1-e3, e5xd4 (Px e4, Ld5) 11. c3xd4, Pc6-a5 12. Lb3-c2, Pa5-c4 13. Le3-c1, e7-c5 14. b2-b3, Pc4-b8 15. Pb1-d2, Pf6-d7 16. h2-h3, Lg4-h5 17. g2-g4, Lh5-g6 18. Pd2-f1, d6d5 19. e4-e5, Ta8-c8 (In aanmerking kwam Lxc2.) 20. Lc2-f5!, c5-c4 21. Pf1-g3, Tc8-c6 22. Kg1-g2, Tf8-e8 23. Te1-h1, f7-f6 24. h3-h4, f6xe5 25. d4xe5, Le7-c5 26. Th1-e1, Lc5-b4 27. Te1-e3 (Op Te2 komt Lc3. Nu had zwart weer Lc5 kunnen doen maar hij gaat combineren en dat is tegen Tal een riskante zaak.), d5-d4 28. Dd1xd4 (Op Pxd4 komt Pxe5!) Lb4-c5 29. Dd4-e4, Lg6xf5 30. Pg3xf5, Lc5xc3 31. De4xc6, Le3xc1 (Portisch zal nu hebben gerekend op Txc1, Pxe5, Db7, Pf7 maar er wacht hem een grote verrassing.) 32. e5-e6!, Pd7-b8 (Of Df6, P3d4!, Tc8, Dd6! resp. Lb2, Td1!, Df6, Td6, resp. Pf8, e7, steeds met voordeel voor wit.) 33. Dc6-b7! (Plotseling heeft wit een mataanval.), Lc1-b2 34. Db7-f7†, Kg8-h8 35. Ta1-d1!, Dd8-c8 (De dame moet Te8 blijven dekken.) 36. Pf3-g5!, Lb2-f6 (Er is geen verdediging. Men zie bijv. Tf8, e7!, Txf7, Td8† en mat.) 37. Pf5-h6!! (Schitterende slotzet: gxh6, Dxxh7 mat of Te7, Dxe7!, Lxe7, Pgf7 mat of tenslotte Lxg5, Dg8†!, Txxg8, Pf7 mat!) Zwart geeft het op.

Brand

het oer waar Limburg trots op is!

1e. ronde 90/91

wit Chrit Rutten

zwart Elly Broeren

SPAANS

e4	e5
1 Pf3	Pc6
2 Lb5	d6
3 h3	Ld7
4 0-0	a6
5 La4	Le7
6 c3	Pf6
7 Te1	0-0
8 d4	De8
9 d5	Pa7
10 LxL	DxL
11 c4	c6
12 Pc3	c5
13 b3 ?	b5
14 Lb2?	b4
15 Pbl	g6
16 Pd2	Ph5
17 Pfl	Dd8
18 Lcl	Pc8
19 a3	Da5
20 Te2	bxa
21 Te2-Ta2	Db6
22 T xa3	Lf6
23 Ld2	Db7
24 Pfl-h2	Pb6
25 Ta2	Le7
26 Pg4	Tf-b8
27 Tbl	Lf8
28 Ta2-b2	a5
29 De2	a4
30 b x a	T x a4
31 Pg-e3	Pf4
32 Dfl	Da7
33 g3	Ph5
34 Kg2	Lh6
35 De2	L x Pe3
36 L x L	T x c4
37 Pd2	Ta4
38 Db5	Kg7
39 Dc6 !!	Dd7
40 T x pb6	D x D
41 d x D !!	1-0

Met commentaar van witspeler.

Iedereen doet 't, laat ik 't ook eens proberen.

De witte looper wordt alle velden ontnomen

c4 om op c6xd5 terug te nemen, of na c5 ook de koningsloper in te sluiten.

a4 was beter geweest.

Verwacht op termijn f5, exf5

Pa4, Pb6 heeft na verzaken a4 te spelen geen zin meer.

Dan maar ten aanval.

Lcl, nu Ph5 -g7 en dan f5 toch niet komt, dan maar tegen Pf4: Laat aanvalsplan varen.

Na toren a2 de beste manier de a-lijn te openen en dame aan a6 te binden, is m.i. ook beter dan 21.Ld2

....Waarom niet naar g7?

Ta2 goed?

Tbl en dan Tb2, ja toch.

...Pf4. Daar heb je het gedonder al.
Dame moet e2 blijven dekken.

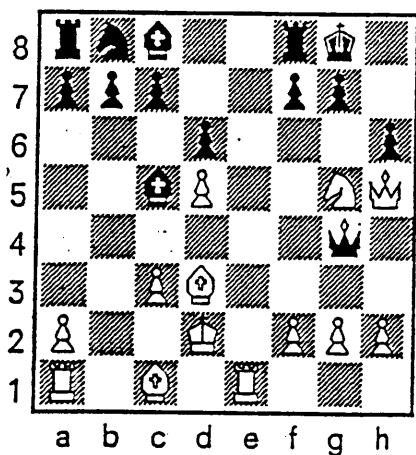
Eerst dat paard weg.

Opent de hele zaak.Kg7 waarom niet Ta6?

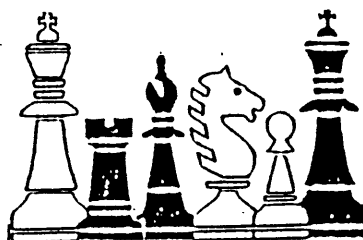
....Moet wel, alle pionen hangen nu.
Zeker niet D x D

" We hebben vele beroepsviolisten " zo sprak Botwinnik eens tijdens 'n discussie over het schaken als beroep, " en het schaakspel is niet slechter dan de viool " vervolgde hij. Dat juist Botwinnik zich sterk maakte voor het professionele schaken, eert hem. Hij immers was de laatste wereldkampioen die naast het schaken zijn beroep als ingenieur bleef uitoefenen. Dat hij de viool koos als vergelijking zal vermoedelijk aan de beroemde violist David Oistrach gelegen hebben. Oistrach was in de russische schaakwereld geen onbekende. In 1937 speelde hij 'n openbare tweekamp tegen de componist Serge Prokofieff (Peter en de Wolf) welke door hem met 3-2- gewonnen werd. " Deze tweekamp werd destijds in Moskou druk besproken " zo herinnerde Botwinnik zich later ; " Oistrach speelde zeer aandachtzaam en had bepaald geen slechte speelstijl " . Ook Yehudi Menuhin en Friedrich Gulda beoefenden bij tijd en wijle het schaakspel. De volgende korte partij wordt aan de componist Richard Strass (Rosenkavalier) toegeschreven. Hij speelde met wit :

1. e4 e5 / 2. Pf3 Pf6 / 3. Pc3 Lb4 / 4. Pd5 Pd5:
 5. ed d6 / 6. c3 Lc5 / 7. d4 ed / 8. Ld3 De7+
 9. Kd2 dc+ / 10. bc O-O / 11. Tel Dd7 / 12. Pg5 h6
 13. Dh5 Dg4 / Zie diagram ?

Strauss "compneerde" vervolgens een effectvolle matcombinatie in vier zetten. Voor de geoefende Fortuna-schakers zal het niet moeilijk zijn om Strass' slot-accoord op het spoor te komen.

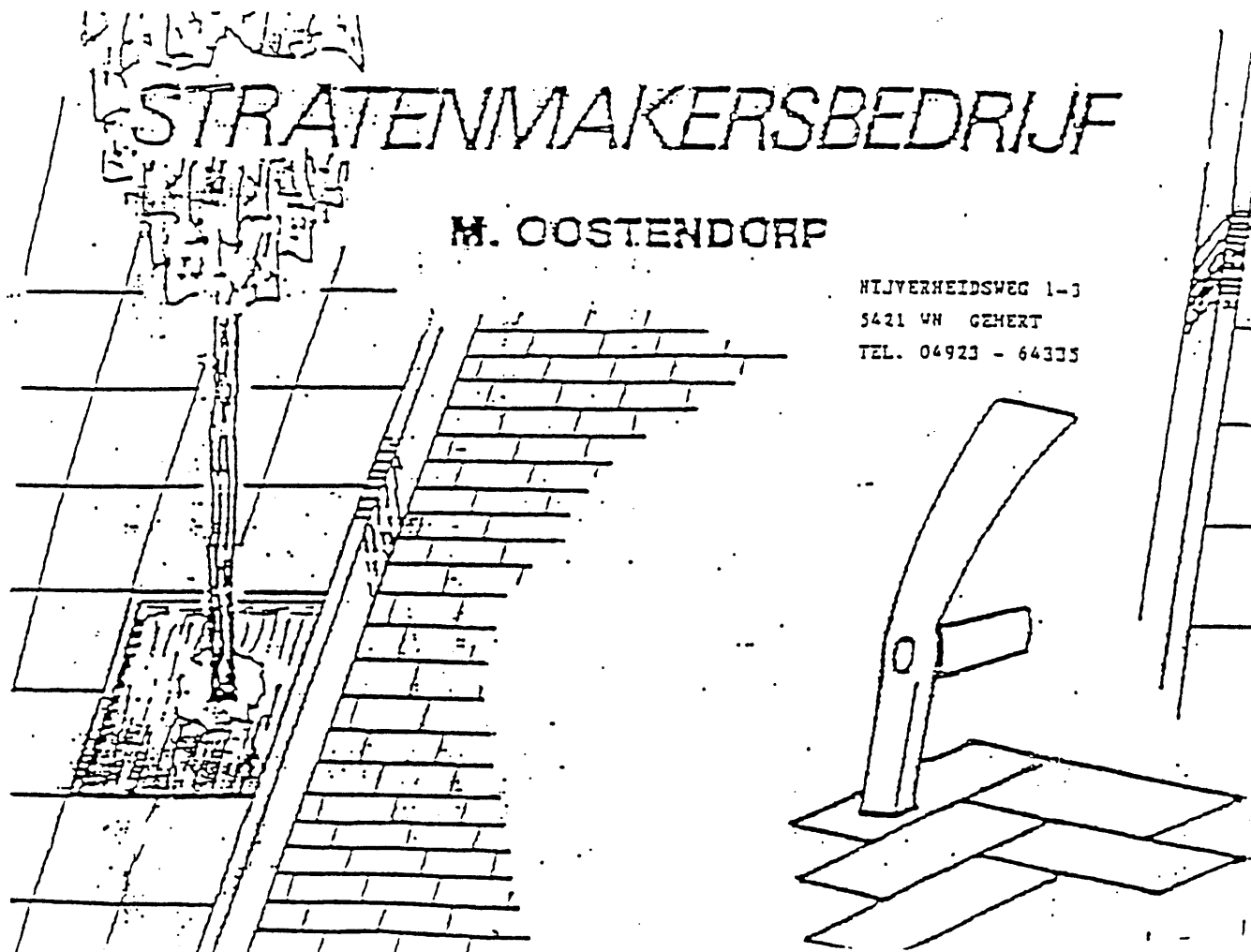
„Wij sturen geen Belgische soldaten naar de Golf: ze zijn niet getraind om met 55 graden met gasmakers te gaan opereren en smelten daar weg als ik het goed heb begrepen.”

**De Belgische
minister M. Eyskens**

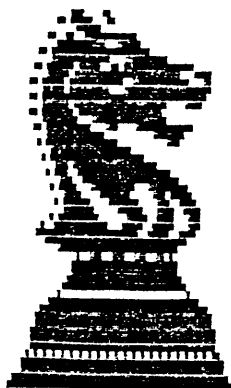
„Ieder mens kent twee motieven wanneer hij iets doet; het ene spreekt hij uit en het andere is het echte.”

**Hub Steinbusch,
Beek.**

„Er wordt door ouders meer talent verpest dan gestimuleerd.”

**Dr. Harm Kuipers,
inspanningsfysioloog.**

„Als we nu 008 gaan bellen, horen we binnenkort zeker André Rieu een Straussmelodietje spelen in plaats van het sonore: er zijn nog tien wachtenden voor u.”

**Ed Eymaal,
Maastricht.**

Het Amateurisme in het Schaakspel

Partij gespeeld in het Belgische Kampioenschap
per briefwisseling in 1943.

CARO - KANN

Wit
R. Noordijk

1. e2 - e4
2. d2 - d4
3. Pb1 - c3
4. Pc3 x e4

5. Pe4 - g3
6. h2 - h4
7. h4 - h5
8. Lf1 - d3 ! ?

Zwart
V. Davidiuk

- c7 - c6
- d7 - d5
- d5 x e4
- Lc8 - f5

- Lf5 - g6
- h7 - h6
- Lg6 - h7
- Dd8 x d4

Een riskant pionoffer van Wit, hetwelk berust op een reeds oud manoeuvre, namelijk om het zware geschut, de Toren, in het begin van den strijd, reeds in den aanval te plaatsen. Een soortgelijk manoeuvre kwam ook voor in een wedstrijdpartij tusschen Censor met Wit en den Schaakmeester Dunkelblum Jr. met Zwart, in welke partij, Zwart reeds in het begin, geheel overspeeld werd ! ! Hier volgt deze partij:

1. e4, c6 ; 2. d4, d5 ; 3. Pc3, d4 ; 4. Pe4 ; 5. Pg3, Lg6 ; 6. h4, h7 ; 7. P1e2, Pf6 ; 8. Pf4, Lh7 ; 9. c3, e5 ! ? ; 10. De2, e4 ; 11. f3, De7 ; 12. fe4 ; 13. Pe4 ; 14. Th3 ! !, Pd7 ; 15. Te3, f5 ; 16. Pg6, Df6 ; 17. Ph8 : !

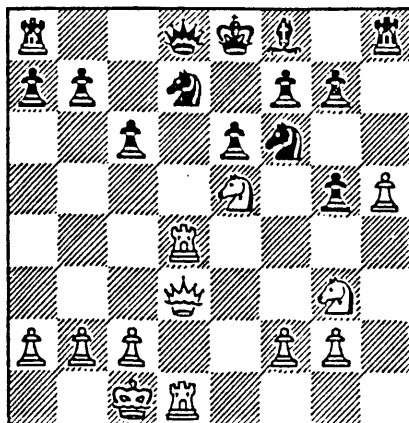
9. Pg1 - f3
10. Th1 - h4
11. Th4 - d4 !
12. Dd1 x d3
13. Lc1 - g5 ?

- Dd4 - d8
- Lh7 x d3
- Pb8 - d7
- e7 - e6

Een vermetel offer, hetwelk op een snelle ontwikkeling van het andere zware geschut berust en op de penning van Paard d7. Korrekt is het offer echter niet geheel en al !

13.
14. 0-0-0
15. Pf3 - e5

- h6 x g5
- Pg8 - f6
- Pf6 - d5 !

Sluit de machtige aanvalslijn van Wit !

16. P $\acute{e}$ 5 x f7

K $\acute{e}$ 8 x f7

17. Dd3 - g6 †

Kf7 - $\acute{e}$ 7

Na 17. Kg8, heeft Wit remise wegens eeuwig schaak door D $\acute{e}$ 6 : † en Dg6 † in de hand !

18. c2 - c4

Deze zet heeft wel een uur of tien nadenkens gekost ! Natuurlijk niet achter elkander, maar steeds, heb ik na den 13de zet, als ik mijne combinatie tot winst wilde doen uitvoeren, enkele uurtjes eraan besteed.

De volgende voortzetting liet mij maar niet los, zie : 18. Pf5 † ! 7, $\acute{e}$ f5 :, (het derde stukoffer ! !), T $\acute{e}$ 1 †, P $\acute{e}$ 5, T $\acute{e}$ 5 : †, Kd7, Td5 : †, cd5 :, Td5 : †, Kc7, Td8 :, Td8 :, Dg5 :, met ongunstig eindspel voor Wit !

Tevergeefs zocht ik naar een sterkere variant voor mij, ik besloot ten lange laatste dan ook maar tot 18. c2 - c4. Nu kon mijn tegenstander ook eens alle mogelijkheden, daaruit voortvloeiend, onderzoeken ! !.

Met 18. Td5 :, cd5 :, Td5 :, bereikt Wit eveneens niets beters, daar de tweede Toren eenvoudig niet genomen wordt en 18. T $\acute{e}$ 1, dreigend Pf5 †, baat evenmin !

Met spanning zag ik nu het antwoord van mijn tegenstander tegemoet.

Hij speelde :

18.

Dd8 - $\acute{e}$ 8 !

19. Dg6 x g5 †

Op 19. Pf5 †, speelt Zwart nu eenvoudig Kd8.

19.

K $\acute{e}$ 7 - f7

20. c4 x d5

c6 x d5

21. Td1 - $\acute{e}$ 1

Pd7 - f6

22. Td4 - f4

.....

Met al die schermutselingen blijft Wit toch nog maar een vol stuk achter, zonder voldoende compensatie te hebben.

Wellicht had Wit dan toch nog maar beter gedaan, de combinatie 18. Pf5 † te probeeren.

22.

Th8 - h6 !

23. Pg3 - $\acute{e}$ 2

Kf7 - g8

24. g2 - g4

Pf6 - $\acute{e}$ 4 !

en Wit gaf den hopeloozen strijd op !

Een treurig einde van een vermetel avontuur !

De schaakcomputer graaft zijn eigen graf

Zelfs de grootste sceptici moeten er nu aan geloven: de computer heeft het schaakspel onder de knie. Nog even en wereldkampioen Kasparov gaat onderuit. Beroepsschakers vinden het niet erg dat de machine de mens de baas wordt: „Dan zijn we weer onder elkaar.”

IN HET BLAD Computerschaak van juni dit jaar wordt onder de kop 'Aegonie, of het einde van het schaakspel' een hele rits bekeerlingen opgevoerd. Zoals schaakjournalist Tim Krabbé: „Nooit heb ik gedacht dat een computer wereldkampioen zou worden. Nu wijzig ik mijn mening. Het schaakspel is gekraakt. Het duurt geen twintig jaar meer.” Ook collega Max Pam huilt: „Het is geen prettig gezicht gebroken mensen te zien, geknakt en vernederd door een machine.”

Wat is er gebeurd met deze mensen, die computerschaak altijd als dijenkletsers beschouwden?

De reden voor zoveel verslagenheid en bezinning is de geboorte van het computerprogramma *Deep Thought*, dat met de evaluatie van 720.000 stellingen per seconde grootmeesters verslindt en zelfs een topschaker als Anatoli Karpov aan het wankelen brengt.

Volgens de Elo-rating, een methode om de actuele sterkte van schakers in cijfers uit te drukken, heeft het programma nu 2500 punten. Een beginnend schaker beschikt over 1000 Elo-punten en Jan Timman, vijfde op de wereldranglijst, heeft er 2660. Met kop en schouders steekt de wereldkampioen Gari Kasparov boven iedereen uit: 2800 Elo-punten. Voor zo lang dat duurt tenminste, want de makers van *Deep Thought* beweren dat hun programma eind volgend jaar even sterk zal zijn.

Schaker Hans Ree, inmiddels ook overtuigd van de computerkracht, plaatst kanttekeningen bij de overwinningsoes van de informatici: „Ze hebben al zo vaak hard geroepen dat het einde nabij was. Pure opschepperij. Ze sluiten ook voortdurend weddenscapen af, die ze keer op keer verliezen. Als de computer-experts zeggen 'binnen tien jaar', mag je er rustig twintig van maken.”

Ree vindt het vervelend dat mensen tijdens toernooien steeds vaker worden gedwongen tegen computers te schaken. „De computerindustrie probeert door te dringen tot de tweejaarlijkse Schaak Olympiade. Het voorstel is uit ieder land ook een computerschaakteam deel te laten nemen. Ze hebben daar natuurlijk grote financiële belangen bij. Ik vind het dwaasheid als ze toegelaten worden. Hoe kan een computer een land vertegenwoordigen? Waarom zouden mensen tegen computers schaken? Je zet tegenover een hardloper toch ook geen auto? Bovendien is er geen lol aan om tegen een machine te schaken. Computers spelen rommelig, je kunt je er niet mee identificeren.”

Sinds de jaren vijftig trachten computerexperts de intelligente machine in te wijden in de finesses van het denkspel. Het duurde dertig jaar om uit te vinden welke programmeermethode het best werkt. Vervolgens bleek geen computer krachtig genoeg om deze vinding, een razendsnelle zoekmethode gecombineerd met gedegen kennis, toe te passen.

Begin jaren tachtig loste Jonathan Schaeffer aan de universiteit van Alberta (VS) het gebrek aan rekenkracht op. Terwijl hij over de gangen van het universiteitscomplex drentelde, zag hij in elke kamer een pc staan. Hij kreeg een geniale inval. Waarom niet de reken capaciteit van al die honderden ordinaire bureaucomputers aan elkaar gekoppeld en zo het schaakprobleem aangepakt? Het parallelisme was geboren.

Bij deze methode worden de zoekopdrachten verdeeld over verschillende processoren die in een parallelle schakeling de stellingen onder de loep nemen. In 1983 werd de wereldtitel computerschaken behaald door het programma *Cray Blitz*, dat draaide op een supercomputer en dat met vier processoren gebruik maakte van de nieuwe techniek.

De hoge zoeksnelheid is belangrijk omdat het schaakspel zo veel mogelijkheden heeft: er zijn meer stellingen en zetten mogelijk dan er atomen in het zichtbare heelal voorkomen.

Ook *Deep Thought* maakt gebruik van parallelisme, het gooit tegenwoordig maar liefst duizend processoren tegelijk in de strijd. Het programma versloeg vorig jaar met slechts zes processoren tijdens de wereldkampioenschappen voor computers overtuigend de andere favoriet Hitech. De match blonk echter uit in klungeligheid.

Ex-wereldkampioen Anatoli Karpov stelde in juni 1989 na een analyse van de finale-partij: „Dit is verschrikkelijk slecht. Als dit computerschaak op topniveau is, heb ik er weinig van te vrezen.”

Ruim een half jaar later moest hij tegen hetzelfde programma bijna remise toestaan. Deep Thought blijkt namelijk mooier tegen mensen te schaken dan tegen een computer. Het programma trekt zich min of meer op aan het niveau van de tegenstander.

Volgens Hans Ree verziekt computerschaak het spel. „Correspondentieschaak is op de lagere niveaus al kapot gemaakt door de computer. Het is niet leuk meer, omdat niemand weet of de tegenstander gebruik maakt van een

schaakprogramma. Ook topschakers maken tegenwoordig wel gebruik van schaakprogramma's, als een soort alternatieve secondant. Bijvoorbeeld om openingen te analyseren. Ze boeken daar soms verrassende resultaten mee.”

Na de Verenigde Staten is Nederland het tweede land op computerschaakgebied. Deze positie is voor een belangrijk deel te danken aan prof. dr. Jaap van den Herik, hoogleraar informatica aan de universiteiten in Maastricht en Leiden, en een gedreven spelletjesonderzoeker. Zijn team behaalde de afgelopen jaren opmerkelijke resultaten bij zowel schaakkampioenschappen als in andere denksporten. Met technische hoogstandjes weten ze bijna elk gezelschapsspel te vergallen.

Victor Allis, medewerker van de vakgroep informatica in Maastricht, loste bijvoorbeeld het spelletje vier-op-een-rij op. Geen mens die het nog van een computer wint wanneer de machine de eerste zet doet. Wit begint en wint, is nu wetenschappelijk bewezen. Deze zomer sleepte de vakgroep tijdens de Computer Games Olympiade nog een gouden medaille in de wacht met het spel *Awari*.

De hoogleraar heeft schik. Jarenlang werden zijn beweringen over de superioriteit van de machine gehoond, nu proeft hij de zoete smaak van het gelijk. Zijn opponenten wezen immer op de zwakke plek van computers: het gebrek

aan creativiteit en intuïtie.

„Ach, creativiteit is niet zo moeilijk te programmeren”, stelt Van den Herik. „Nieuwe ideeën zijn vaak niet meer dan oude gedachten in een andere samenstelling. Een computer is eigenlijk veel beter toegerust om die nieuwe combinaties te maken. De fabelachtige snelheid compenseert daarbij het gebrek aan gevoel. Ik zie geen enkel obstakel waardoor een programma niet creatiever zou kunnen zijn dan een mens.”

„Met intuïtie is het niet anders, dat is opgeslagen kennis waarvan onbekend is hoe we er toegang toe hebben. Om het te programmeren, dienen we slechts deze kennis bloot te leggen. Dat kan aan de hand van grondige analyses. Een goede techniek daarvoor is de achterwaartse redenering.”

48. h2-h4 Tc4-d4 49. Ta6-f6+ Kf7-g7 50. Tf6-a6 Kf7-f7 51. h4-h5 g6xh5+ 52. Ke4-f5 Kf7-g7 53. Ta6-a7+ Kf7-f8 54. e5-e6 Td4-e4 55. Kf7-d7. Te4-c4 56. Td7xd5 h5-h4 57. Td5-d3 Kf8-e7 58. Td3-d7+ Ke7-f8 59. Td7-h7 h6-h5 60. Kf5-e5 h4h3 61. f4-f5 Kf8-g8 62. Td7xh5 a4-a3 63. Th5xh3 a3-a2 64. Th3-a3 Tc4-c5+ 65. Ke5-f6 ...
Zwart geeft op.

Café OUD SPAANS

Spaans Neerbeek 8
6164 CJ Geleen

Biljart-kegelbaan
Tel. 04490-47658

Brand BIER

*Gezellige zaal voor kegelen, bruiloften en partijen.
Tevens terras en extra tuinterras voor barbecue enz.*

L.j. kuijpers

speelautomaten en geluidsapparatuur
bergstraat 54
6174 rs sweikhuizen
tel.04493-2139

- nr. 8

- 1. Lg4, en tegen de dreiging 2. g8D., is geen kruid gewassen.

nr. 7

- 1. a4!

nr. 6

- 1. Pc5!, en toren en loper hangen.

nr. 5

- 1. ... Tf5 (... Th5) 2. Pc5!, met de dreiging 3. Lc6.

nr. 5A

- 1. ... Td5: 2. ed5: Lf5+ 3. Ka1, Lc2, en wit moet zweegen.

nr. 6A

- 1. Tbel, en zwrt kan geen vin verroeren.

nr. 7A

- 1. ... Tb7: 2. Tb7+:+Kb7:

nr. 8A

Pd5+.

- 1. Pc7+, Kf7 2. Dc4+, Kf6 3.

't Plenkhoes

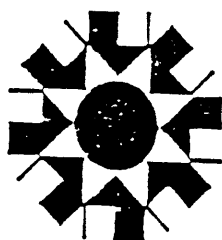
Ontmoetingscentrum
Geleen-Zuid

Bachstraat 2
6104 BZ Geleen
Tel. 04494 - 40817

AKTIVITEITEN IN 't PLENKHOES :

't PLENKHOES, hét adres
voor elke gelegenheid
met sfeervolle zalen!

Voor bruiloften, koffietafels,
feestavonden en vergaderingen.

Bouwfonds voor
Limburgse Gemeenten
(BLG)

Jos Klijnenlaan 288
Postbus 22, 6160 AA Geleen
Tel. 04490 - 45678